A°. 1841. N° 113.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 in de drie maanden. —)

ZONDAG 13 JUNI.

(De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

Frankrijks antwoord op de Duitsche Marseillaise.

Na LAMARTINE, wiens poëtisch nonsens wij onlangs mededeelden, heeft ALFRED DE MUSSET zich belast met BECKER's lied: *Sie sollen ihn nicht haben, den freien deutschen Rhein*, hetwelk thans de *Duitsche Marseillaise* genaamd wordt, te beantwoorden. De *Revue de Paris*, van 6 juni, die dit antwoord mededeelt, noemt het eene meer energieke en meer ware uitdrukking van het nationaal gevoelen. Wij gelooven dat Frankrijk de verzen gaarne als zijn antwoord aan Duitschland beamen zal. Het is hard, maar niet onjuist, en zou nuttig kunnen wezen.

Ziehier de verzen:

RÉPONSE À M. BECKER.

Nous l'avons eu, votre Rhin allemand.
Il a tenu dans notre verre;
Un couplet qu'on s'en va chantant
Efface-t-il la trace altière
Du pied de nos chevaux, marqué dans votre sang?

Nous l'avons eu, votre Rhin allemand.
Son sein porte une plaie ouverte
Du jour où Condé triomphant
A déchiré sa robe verte.
Où le père a passé, passera bien l'enfant.

Nous l'avons eu, votre Rhin allemand.
Que faisaient vos vertus germaines
Quand notre César tout-puissant
De son ombre couvrait vos plaines?
Où tomba-t-il alors, ce dernier ossement?

Nous l'avons eu, votre Rhin allemand.
Si vous oubliez votre histoire,
Vos jeunes filles sûrement
Ont mieux gardé notre mémoire.
Elles nous ont versé votre petit vin blanc.

S'il est à vous, votre Rhin allemand,
Lavez-y donc votre livrée.
Mais parlez-en moins fièrement.
Combien, au jour de la curée,
Etiez-vous de corbeaux contre l'aigle expirant?

Qu'il coule en paix, votre Rhin allemand.
Que vos cathédrales gothiques
S'y reflètent modestement.
Mais craignez que vos airs bachiques
Ne réveillent les morts de leur repos sanglant.

ALFRED DE MUSSET.

Inzonderheid behaagden ons de regels:

S'il est à vous, votre Rhin allemand,
Lavez-y donc votre livrée.

Want geen volk is meer *livrei-volk* dan het Duitsche. Geen volk is onderdaniger, handlikkiger jegens zijne vorsten niet alleen, maar jegens al zijne geadelijkten, dan het Duitsche. Als zij, en niet het canaille maar de eersten des lands, eenen koning, dien van Hannover, bij voorbeeld, aanspreken, zoo heet het:

Allerdurchlauchtigster, Grossmächtigster König, Allergnädigster König und Herr!

En dan wordt het minste reisje, 't welk het minste vorstje niet alleen doet, maar misschien zou kunnen doen, met den meesten ophef in al hunne bladen aangekondigd. »Men is zoo gelukkig te vernemen dat men zich vleijen kan Z. D. H. (het hertogje die of die) dezen zomer misschien nog te Ems, Pyrmont, Schwalbach, te zullen zien. Hoogstdezelve zou zich namelijk niet ongenegen gevoelen om zich te verwaardigen van aldaar eenige dagen van Hoogstdeszelfs hooge staatsbezigheden en genadige zorg voor het welzijn van deszelfs getrouwe en diep vereerende landskinderen te gaan uitrusten."

Individuëel hebben de Duitschers edele en fiere gevoelens, terwijl het hun geenszins aan moed en kracht ontbreekt. Van waar dan toch die politische slaafschheid, die onderdanigheid voor bloot getitelde personen?

Geen volk houdt meer van redeneren dan het Duitsche; en zij laten zich het regt van politische redenering onthouden. Al hunne dagbladen, al hunne tijdschriften zijn aan de angstigste censuur onderhevig. Hunne regtspleging, vooral ten aanzien van politische zaken, in allertiranniekst. Men zit in Duitschland menigmaal een paar jaren in *Untersuching* alvorens *onschuldig* te worden verklaard. Dat alles dulden zij, en spreken dan nog van hunnen

freien deutschen Rhein!

De Italianen zeker hebben niet meer politische vrijheid dan de Duitschers; maar een Italiaan pocht er dan ook nooit op. Het valt geen Italiaan in, ringen of snuifdoozen of zilveren borden te gaan verdienen door versjes te dichten op den *vrijen Tiber* of den *vrijen Po*. Daartoe ten minste zijn zij te trotsch. Doch zij bekommeren zich weinig om politische vrijheid; zij drinken zich dronken aan hunne zoete lucht en leven van muziek en marmer en paneelen. Italië schijnt te zwak geworden om wapenen te dragen. Maar Duitschland, 't welk nog krachtige handen heeft en mannenmoed, waarom berust dat in zijne politische slaafschheid?

Zoo de Duitscher niet genoeg heeft aan zijne koû, en zijn' pijp en zijn' zuurkool; zoo hij daarbij wat vrijheid behoeft, waarom vergenoegt hij zich met er van te droomen? waarom neemt hij ze niet? *Der Gott der Eisen wachsen liess, Der wollte keine Knechte!* zong hem — het is reeds lang geleden — een zijner dichters toe. De Duitscher heeft moed genoeg, kracht genoeg, — waarom heeft hij geene vrijheid?

Waarom is de vrije taal, door God aan den mensch gegeven, aan den Duitscher door zijne vorsten ontrukt, en voor hem verloren gegaan?

Zoo hij van *vrijen Rijn* wil spreken, waarom wascht hij er niet eerst zijne liverei in af?

»Wat deden uwe Germaansche deugden, toen onze magtige keizer uwe velden met zijne schaduw bedekte? Waar viel toen uw laatste gebeente?" — Duitschland ware sterk genoeg geweest om zich tegen Frankrijk te verzetten, hadde er in Duitschland morele kracht genoeg toe bestaan. Aan den vasten wil ontbrak het. Men had geene vrijheid, geen vrij land, geen vrijen Rijn te verdedigen. Want niets was vrij in Duitschland, dan vorstelijke willekeur. Wat had de natie te verdedigen? — Hare doorluchtige vorsten? hare genadige baronnen en jagende jonkers? — Geen wonder, waarachtig, dat Duitschland dit naauwelijks der moeite waardig vond! — En toen Duitschland eindelijk opstond en naar wapenen greep, teekende men toen zoo'n landsvader of zoo'n jagenden jonker op zijne vaandels? Ach neen! men stak de trompet van politische vrijheid, men beloofde constitutiën; en Duitschland gaf zijn bloed. Toen zij voor hunne vrijheid hadden te strijden, zegevierden de Duitschers.

Men kon toen leeren wat nederlagen voorbereidt, wat overwinning geeft.

Tot nationale wapening, tot ernstigen tegenstand, tot opoffering van het laatst gebeente, is meer noodig dan een »deuntje dat men rond loopt zingen;" *un couplet qu'on s'en va chantant.* Blijven de Duitsche vorsten voortdurend politische vrijheid aan hunne volkeren weigeren, zoo zullen hun hunne zangers van *freien deutschen Rhein* weinig baten, als het weder ernst wordt op het slagveld.

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Extract uit een rapport van den heer *Mileta Radoïkowitch*, lid van den senaat, aan het ministerie van binnenlandsche zaken te Konstantinopel.

Dit rapport bevat bijzonderheden wegens de insurrectie van de bewoners der distrikten Nissa, Pirot, Kovatz en Prokoupatzka tegen de Turken, als ook wegens de aanvallen der Turken tegen die zelfde bewoners. Het is een weefsel van ongehoorde wreedheden en daden van geweld. Men ziet de Turken allerlei afpersingen jegens de christenen begaan, waarvan nog geen voorbeeld bestaat; de bosschen en bezittingen worden gemeten om nieuwe belastingen op te leggen; krijgsvolk wordt in de dorpen gezonden om door de ingezetenen te worden gevoed; meisjes en vrouwen worden gedwongen om woeste soldaten te voeden en staan ten prooi aan mishandeling en verkrachting; de mannen worden uit hunne huizen gejaagd; een ieder, die zich tegen zooveel barbaarschheid poogt te verzetten wordt meedoogenloos van het leven beroofd. Van daar de opstand der Bulgarijers tegen hunne verdrukkers, ter verbreking van een verfoeijelijk juk. De haren rijzen te berge bij het hooren verhalen der door den pacha en zijne soldaten gepleegde gruwelen. Zestien kerken en mannen-kloosters zijn geplunderd; 225 dorpen in de asch gelegd; 31 christenen op de brug van Nissa geëmpaleerd; vele andere vermoord; kinderen in de vlammen geworpen en talloozee kudden vee weggevoerd geworden. Ziedaar de verschrikkelijke toestand der christenen daar te lande; dit is de regeringswijze der Turken.

DUITSCHLAND.

Ems, 7 *juni*. Voor eenige dagen hebben HH. KK. HH. de prins en prinses *van Oranje* het logement *De drie Zwitsers*, alhier, voor hun en hun gevolg laten huren. De hooge heerschappen (*die hohen Herrschaften*) zullen den 24sten dezer aankomen en tot den 24sten juli vertoeven. (*Köln. Z.*)

ZWITSERLAND.

Lucern, 9 *juni*. [illegible] de groote raad eene proclamatie aan het volk gerigt, waarin het onder anderen heet: »Wij zullen er ons aan gelegen laten liggen met omzigtigheid en volharding, de grenzen, door de goddelijke en menschelijke orde, alsmede door de

staatsregeling tusschen staat en kerk getrokken, te handhaven; met de overheden der door God gestichte kerk tot bevordering van het tijdelijk en eeuwig welzijn der geloovige burgers noodige verstandhouding te onderhouden, en aan deze goddelijke inrigting hare zegenrijke werkzaamheid te verzekeren en dezelve uit te breiden... Het is ons vast besluit, aan de wetgeving des kantons Lucern eene rigting te geven, die op de grondslagen der godsdienst, der geregtigheid, der vrijheid, des eigendommelijken volkskarakters, en eener eenvoudige staatshuishouding gegrond is;" enz. (*Z. Z.*)

ENGELAND.

Londen, 9 junij. Lord *Brougham* heeft, voor het eerst na zijne terugkomst van eene langdurige reis, de zittingen in het Hoogerhuis weder bijgewoond, en aldaar bij herhaling zijne goedkeuring van het ministeriëel plan, tot vermindering der regten op de granen, aan den dag gelegd, ja zelfs den wensch geuit, dat die slechts de eerste stap tot eene geheele afschaffing dezer regten mogt wezen. Tegen den 15den dezer is door graaf *Fitz-William* eene motie, ter ondersteuning van genoemd plan, aangekondigd.

— Lord *J. Russell*, die sedert ruim twee jaren weduwenaar is, denkt zich eerlang weder in het huwelijk te begeven, en wel met de tweede dochter van den graaf van *Minto*, welke haar zes en twintigste jaar is ingetreden, terwijl zijn lordschap ruim acht en veertig jaren telt.

— Sommigen beweren dat, in geval de tegenwoordige ministers genoodzaakt mogten zijn af te treden, niet sir *R. Peel*, maar graaf *Aberdeen*, met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast zal worden.

FRANKRIJK.

Parijs, 9 junij. De dagbladen spreken heden van de verdeeling van Turkije, welke door de *Gazette de France* wordt gezegd bij een, tusschen de kabinetten van Londen en Petersburg onderteekend, traktaat besloten te zijn. Zij gelooven, dat de tijding voorbarig is, doch dat het denkbeeld van Turkije's verbrokkeling in de geheime bepalingen der Engelsche en Russische kabinetten bestaat. Men heeft in de Engelsche dagbladen, wanneer zij van de te Parijs verspreide geruchten kennis bekomen, hevige ontkenningen te verwachten; maar hunne loocheningen zullen niet beletten, dat de begeerige oogmerken der beide mogendheden zich later verwezenlijken.

— De *Presse* beweert thans dat het definitive traktaat betreffende de Oostersche aangelegenheden niet kon geteekend worden, vermits het Fransche kabinet verklaard heeft tot hetzelve niet te kunnen toetreden, zoo lang de mogendheden, die het viervoudig traktaat hebben gesloten, niet de ontbinding hunner coalitie zullen hebben aangekondigd: en dat van den anderen kant de mogendheden die allianite niet kunnen laten varen zoo lang *Mehemed-Ali* niet officiëel de nieuwe door de Porte hem toegestane voorwaarden zal hebben aangenomen.

BELGIE.

Brussel, 10 junij. Wij zijn eindelijk en gelukkig dien bedroevenden staat van spanning te boven, waarin de verkiezingen onze hoofdstad hielden, en die reeds ongunstig op den handel begon te werken. Nimmer te voren waren de kiezers zoo talrijk opgekomen. In 1830, toen de gisting het grootste was, kwamen van de 4000 ingeschrevenen slechts 2001 op; in 1833 waren er 1843, in 1837 wederom 2290; maar eergisteren hebben 3630 kiezers medegestemd. Deze cijfers kunnen reeds een denkbeeld geven van de door beide partijen aangewende pogingen om elkander de zege te ontwringen.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 10 junij. Z. M. de koning is heden avond ten 6 ure vertrokken. H. M. de koningin is ten 2 ure naar Soestdijk gegaan, en blijft daar tot 's konings terugkomst uit Limburg en Luxemburg, om dan met haren doorluchtigen gemaal Vriesland te bezoeken. De koning gaat over Pruissisch grondgebied naar Venlo, Maastricht en Luxemburg, onder den naam van graaf *von Heinrichau*.

— Men verneemt dat Z. M. den heer *W. A.* baron *Schimmelpenninck van der Oye van de Poll*, minister van binnenlandsche zaken, op het daartoe door denzelven gedane verzoek, eervol ontslagen heeft als houtvester in het 3de jagtdistrict der provincie Gelderland.

— Z. M. heeft onlangs benoemd tot essaijeur bij het kantoor van waarborg der gouden en zilveren werken te 's Gravenhage, den heer *A. Hoffman*, thans commies-stempelaar bij het kantoor van waarborg te Schoonhoven.

— Ingevolge artikel 127 der grondwet en de bestaande provinciale reglementen, zijn de provinciale staten bijeengeroepen, om, op dingsdag den 6den julij aanstaande, hunne gewone jaarlijksche vergadering te houden. Volgens artikel 142 der grondwet is aan de staten, onder anderen, de gewigtige taak opgedragen tot het aanvullen der plaatsen van de leden der Tweede Kamer, die dit jaar aftreden. Deze leden zijn, voor:

Noord-Braband: jhr. mr. *P. E. de la Court*, mr. *J. L. A. Luyben* en mr. *J. B. H. van den Mortel.*

Gelderland: E. W. van Dam van Isselt en jhr. mr. *W. L. F. C. van Rappard.*

Zuid-Holland: jhr. mr. *G. Beelaerts van Blokland* en jhr. mr. *M. W. de Jonge van Campens-Nieuwland.*

Noord-Holland: jhr. mr. *G. Clifford*, jhr. mr. *A. Warin*, jhr. mr. *H. Backer*, mr. *P. van Akerlaken* en mr. *H. A. H. van Bleiswyk.*

Zeeland: mr. *J. Snouck Hurgronje.*

Utrecht: W. R. baron *van Heeckeren van Brandsenburg.*

Vriesland: mr. *N. van Heloma* en mr. *W. B. Buma.*

Overijssel: J. H. graaf *van Rechteren tot Appeltern.*

Groningen: mr. *H. J. H. Modderman.*

Drenthe: mr. *G. Kniphorst.*

Hertogdom Limburg: jhr. *P. A. S. Keerens.*

Bovendien zal er door de staten van de provincie Gelderland voorzien moeten worden in eene buitengewone vacature, welke er in de Tweede Kamer ontstaan is, ten gevolge van het ontslag als lid der Kamer, hetwelk dezer dagen door Z. M. aan Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, baron *Schimmelpenninck van der Oye van de Poll*, op het daartoe door denzelven gedane verzoek, is verleend. Dit ontslag zal met het einde der tegenwoordige zitting gerekend worden in te gaan. De heer *Schimmelpenninck* was eerst ten vorigen jare als lid der Kamer herkozen. Hij zou derhalve eerst in 1843 afgetreden zijn.

Mengelwerk.

De rebel van Hoogstraten.

(*Vervolg van n°. 112.*)

Den volgenden morgen kwam de ritmeester weder bij de zijnen aan, bleeker en somberder nog dan ooit. Niemand kon zich deze plotselinge verwisseling verklaren. Gisteren zag men hem nog zoo vrolijk, en heden scheen eene onweerswolk zijn geheele leven met eenen duisteren nacht te bedekken.

— Wat mag onzen ritmeester sedert gisteren toch wel overkomen zijn? vroegen de roode boogschutters elkander af, die onbekend waren met hetgeen in dien noodlottigen nacht met hem was voorgevallen.

— Ik geloof dat hij onder weg den duivel gezien heeft, meenden eenigen.

— En ik geloof dat de admiraal MENDOZA hem op zijne wijze weder slecht bejegend heeft, want gij weet, dat de admiraal hem niet meer dan noodig is mag lijden, zeiden de anderen.

— Dat zal wel de ware rede zijn, want mijnheer de admiraal bemint slechts de lieden die tweemaal daags naar de mis gaan, en daartoe behoort onze ritmeester geenzins.

Hetgeen de algemeene verwondering nog vermeerderde, was, dat de ritmeester THOMAS zich sedert zijne terugkomst van iedereen verwijderd hield. Gedurende den geheelen voormiddag was hij voor niemand te zien geweest, zelfs niet voor de officieren waarmede hij het vertrouwdst omging. Tegen den middag echter ontbood hij eenen zijner officieren, eenen ouden Waal, die altijd aan zijne zijde gevochten had, en op het slagveld was grijs geworden.

— BRUNO, zeide de ritmeester tot hem, ik moet duelleren. Wilt gij mijn secondant zijn?

De luitenant nam het bereidwillig aan.

— Nu dan, het zal morgen om twee uur geschieden, ging THOMAS voort. Haal mij tegen den middag hier af.

— Ik zal op mijnen tijd hier zijn, ritmeester, antwoordde BRUNO.

Een oogenblik later verliet een jong ruiter het leger der boogschutters, en begaf zich op weg naar de landhoeve, waar ANNA woonde. Daar vond hij DU TERRAIL, die niets vermoedde van hetgeen er had plaats gevonden.

— Wat wilt gij? vroeg hij den officier.

— Mijnheer, hier is een brief van den ritmeester THOMAS VILLER, dien ik u moet overhandigen.

DU TERRAIL sneed met zijnen dolk het lint door, waarmede de brief was omgeven, en las het volgende:

„Ritmeester, ik had gemeend dat gij mijn vriend waart, maar gij hebt jegens mij gehandeld, als een man zonder trouw en eer. Gij hebt mij eene vrouw ontroofd die ik beminde; dat eischt bloed. Ik had uw leven als moordenaar kunnen rooven, maar ik verkoos liever u, in eenen eerlijken strijd, met gewapende hand uit te dagen. Daarom eisch ik voldoening voor uw verraad. Morgen om twee uur wacht ik u in het bosch bij Thorn. Gij behoeft slechts eenen getuige mede te brengen. De wapenen zijn pistolen en sabels."

THOMAS VILLER.

DU TERRAIL kon van de verbazing, die hem de brief veroorzaakte, niet tot zich zelven komen. Hij las hem nogmaals, zonder de zonderlinge dwaasheid van zijnen vriend, zoo als hij zijne uitdaging noemde, te kunnen begrijpen.

— O, die dwaas! riep hij, en kneep den brief in zijne hand ineen. O, die driedubbele dwaas! om den kus eener vrouw zoo veel rumoer te maken, alsof Brussel aan prins MAURITS in handen ware gevallen.

Toen wendde hij zich tot den bode des ritmeesters, en vroeg hem:

— Wanneer heeft uw heer dat geschreven. Zekerlijk na eene vrolijke drinkpartij?

— Dezen brief, mijnheer, heeft hij heden morgen zeer nuchteren geschreven, antwoordde de jonge soldaat.

— Dan is het iets anders, zeide DU TERRAIL. Naar dit antwoord van den bode, moest hij noodwendig het cartel van THOMAS VILLER als ernstig gemeend opnemen, ofschoon hij het buitengewone gewigt niet kon begrijpen, dat de ritmeester aan eene vrouw hechtte, hij, die door de vrouwen aan zulke harde beproevingen was prijs gegeven.

— Welk antwoord, mijnheer, moet ik den ritmeester brengen? vroeg de jonge soldaat.

— Zeg hem, dat ik mij morgen om twee uur precies daar bevinden zal.

De ritmeester THOMAS wachtte met het grootste ongeduld op de terugkomst van den soldaat, die hem het antwoord van DU TERRAIL moest overbrengen.

— Eindelijk komt hij, riep hij uit, toen hij een paard voor zijn huis hoorde stilhouden.

— Wel nu? vroeg hij den soldaat, toen deze de kamer binnen trad.

— Ritmeester, hij heeft gezegd, dat hij zich ter juister tijd daar bevinden zou.

— Goed, mompelde THOMAS bij zich zelven, en gaf den ruiter een' wenk om hem te verlaten.

Toen hij alleen was, begon hij zijne zaken, en die van het regiment te regelen, op dat alles in orde zou zijn, in geval hij in den strijd mogt omkomen. De uren tot aan den volgenden dag schenen hem toe nooit te zullen eindigen; hij meende dat de tijd in zijnen loop stilstond. Intusschen naderde de tijd meer en meer, en de morgen brak aan. Het had in Thorn nog geen twee uur geslagen, toen zich de ritmeester met zijnen luitenant BRUNO reeds op de strijdplaats bevond. Op hetzelfde oogenblik zagen zij ook twee ruiters in vollen ren aankomen.

— Daar zijn zij, zeide THOMAS tot zijnen geleider. Zij hebben ten minste niet op ons behoeven te wachten.

Toen DU TERRAIL genaderd was, reikte hij zijnen vijand de hand toe. THOMAS nam die echter niet aan, maar zeide:

— Gij weet, mijnheer, dat wij niet hier gekomen zijn om elkander huichelachtige vriendschapsbewijzen te betoonen.

— THOMAS, gij weet dat ik nooit voor eenen degen of een pistool bevreesd ben geweest, sprak de Franschman. Maar een dapper man begint den strijd tegen eenen dapperen niet, vóór hij eerst van de noodzakelijkheid des strijds overtuigd is.

— Ik verwonder mij, mijnheer, dat gij, na hetgeen er is voorgevallen, deze noodzakelijkheid niet inziet; antwoordde de ritmeester op korten en koelen toon.

— Alsof eene vrouw eenen kogel of sabelhouw waard ware!

— En als zij nu voor een ander tien kogels en tien sabelhouwen waard is? hernam de Brabander.

— Dat is eene aangelegenheid van smaak, antwoordde de Franschman.

— Geene aangelegenheid van smaak, maar van het hart, viel de ritmeester in; en hart hebt gij volstrekt niet, of te veel, dat kan ik niet weten.

Hij begeleidde deze woorden met eenen bitteren glimlach.

— Als gij dat niet weet, THOMAS VILLER, dan behooren wij er de proef van te nemen.

— Daarom heb ik u hier ontboden, JACQUES DU TERRAIL.

— Welaan, laat ons dan beginnen.

— Zonder dralen.

Toen de Brabander dit gezegd had, namen beide kamprechters den hoed af, en groetten elkander met de grootste beleefdheid, alsof zij de beste vrienden der wereld geweest waren.

Het tweegevecht had in dien tijd het karakter van een ridderlijk tournooi. Men vocht te paard even als in het tournooiperk, in de eene hand de sabel, in de andere het pistool. Men viel uit de verte aan, of viel elkander digt op het lijf, al naar men zich op de vlugheid van zijn strijdpaard, of de vastheid der stalen wapenrusting en de kracht van zijnen arm meende te kunnen verlaten.

Toen de beide kampioenen elkander gegroet hadden, verdeelden de getuigen de strijdplaats, lieten eene ruimte van vijfhonderd schreden vrij en hielden zich elk in de nabijheid van zijnen strijder. Zij klapten driemaal in de handen, en riepen toen beide gelijktijdig:

— Voorwaarts, valt aan!

Thomas Viller, het pistool in de regter, de sabel in de linker hand, reed stapvoets op zijne tegenpartij aan, die van zijnen kant zijn paard alle mogelijke sprongen liet maken, en alle rijdkunst aanwendde om Thomas tot een voorbarig schieten uit te lokken. Maar deze zette den loop van zijn pistool op den zadelknop, en liet zich niet uit zijne koelbloedigheid brengen. Het oog vast op zijnen vijand gerigt, scheen hij altijd een nog gunstiger oogenblik te willen afwachten. Die gelegenheid kwam weldra. De onwankelbare bedaardheid van den Brabander begon den Franschman te vervelen, en, door zijn ongeduld medegesleept, reed hij regt op zijnen vijand aan en schoot zijn pistool af, dat echter weigerde. Thomas schoot op hetzelfde oogenblik. De kogel trof du Terrail zoo juist, dat hij zijn evenwigt verloor, uit het zadel gleed en te gelijk met zijn paard, dat van den Brabander eenen hevigen stoot in de borst ontving, ter aarde stortte. Toen du Terrail op den grond lag, steeg Thomas af, en zette den gewonde de punt van zijne sabel op den keel.

— Stoot toe, riep de Franschman, met gebroken stem, terwijl zijn secondant hem ter hulpe toeijlde.

Maar het was te laat; Viller behoefde niet toe te stooten, want twee of drie seconden daarna roerde zijn vijand geen lid meer. Hij beschouwde hem met eene duivelachtige koelbloedigheid, legde de hand op zijn hart en zeide:

— Het klopt niet meer, het is uit met hem.

De beide secondanten hieven den gewonde op; hij ademde nog, maar was zoo zwak dat hij zich niet zonder hulp van twee soldaten kon staande houden; met de grootste zorg werd hij door dezen weggebragt.

De uitslag van het tweegevecht bragt in het Spaansche leger eene buitengewone uitwerking te weeg. De admiraal, die reeds sedert langen tijd eenen doodelijken haat tegen den ritmeester voedde, liet hem terstond naar het slot van Gent brengen, waar hij in strenge gevangenschap gezet werd.

In weerwil van zijn somber uiterlijke, en de zorgvuldigheid, waarmede hij de menschen vermeed, over welke hij zich zeer te beklagen had, was Thomas er echter ver van af dat alle gevoel in hem verdoofd zou zijn. De herinnering aan de twee huwelijken die hem al het levensgenot hadden vergald, verwekte in hem slechts een treurig, zwaarmoedig gevoel. Maar de herinnering aan Anna wekte al zijne bitterheid, en tevens zijn medelijden op. Hij beschouwde haar als een offer der verleiding, en in de behoefte die hij gevoelde haar bij zich zelven te regtvaardigen — want zoo zeer beminde hij haar nog — had hij niet opgehouden het grootste belang in haar lot te stellen, en alle middelen op te sporen om tijding van haar te verkrijgen.

Zoo hoorde hij eens, dat zij zich te Erkelens bevond, waar zij, door haren vader onterfd, du Terrail verpleegde en met hem leefde, zonder echter het regt te hebben, zich zijne gade te noemen. Dat schokte het hart van den ritmeester hevig. Maar wat hem nog meer kwelde, was de omstandigheid, dat zijn vijand de gunsteling des admiraals was geworden, en dat de veldtogt geopend zou worden zonder dat het hem vergund zou zijn met zijne roode boogschutters daaraan deel te nemen, en op het slagveld den dood der dapperen te vinden.

De veldtogt begon. Prins Maurits opende hem met de belegering van Nieuwpoort. Het leger van den aartshertog, dat tot ontzet der stad oprukte, werd verslagen. De admiraal geraakte gevangen, en de prins rigtte aan hem de bekende, historisch geworden woorden:

— Gij hebt, de dikwijls gewenscht, mijn heer de admiraal, mij in Holland een bezoek te geven, nu kunt gij den Haag zien, zonder dat het u eenen penning of eenen droppel bloeds kost.

Zoo noodlottig de uitslag van den slag bij Nieuwpoort en de gevangenneming van den admiraal voor de Spanjaarden waren, zoo gelukkig was de uitkomst voor den gevangene op de citadel van Gent. Men gaf hem de vrijheid terug, hoe wel niet terstond zijn kommando. Eerst later kreeg hij het bevel over een regiment Walen, dat echter niet geschikt was om hem zijne oude, nog altijd zoo gevreesde roode vederbossen te doen vergeten. Maar in den kerker kon hij niet hopen Anna ooit terug te vinden, of zich aan Mendoza te wreken, met wien hij eene jaren lange vijandschap te vereffenen had.

De gelegenheid tot die wraakoefening bood zich overigens spoedig aan.

Onder den hertog van Alba en den prins van Parma, had de onregelmatige betaling der soldij herhaalde oproeren onder de Spaansche troepen veroorzaakt, hoezeer deze zich ook anders door eene voortreffelijke krijgstucht onderscheidden. Later vernieuwden zich die opstanden te meer, hoe langer de oorlog gerekt werd en hoe meer het land werd uitgeput. Een man als Mendoza, die noch de liefde, noch de achting der soldaten bezat, was waarlijk niet geschikt om de verdwenen krijgstucht te herstellen. Reeds voor den slag van Nieuwpoort was een gedeelte der soldaten oproerig geworden, en slechts met moeite had de aartshertog Albertus hen tegen den vijand kunnen aanvoeren. Zij trokken op, maar slechts onder het bevel van eenen door hen zelven gekozenen, zoogenaamden *Eletto*. Men zag in dezen slag het zonderlinge schouwspel, dat een leger, uit oproerige en trouw geblevene soldaten bestaande, met gelijken moed in den strijd trok, maar, na geëindigden veldslag, hunne slechts voor een oogenblik opgegevene twisten weder opvatte.

Toen intusschen de Hollanders den admiraal weder hadden vrijgelaten, door hem tegen alle hunne gevangene soldaten en officieren uit te wisselen, wel bewust, dat zij hunnen vijanden geen grooter nadeel konden toebrengen, dan door hun den slechtsten bevelhebber terug te geven — gelukte het den aartshertog de orde in zijn leger te herstellen door de belofte dat de soldij voortaan regelmatiger betaald zou worden.

— En de achterstallige soldij? vroegen de regimenten. Deze had men inderdaad willen doorschrappen, ofschoon verscheidene korpsen, vooral de Italianen en Walen, sedert verscheidene jaren geenen penning ontvangen hadden. Onder dezen brak dus met groote hevigheid een morren en muiten uit.

— Die mijn moet ik doen ontvlammen, dacht de ritmeester Thomas bij zich zelven. Dat is het kruid, waarin ik de lont zal werpen.

Er vond sterke desertie in het leger plaats. Om de troepen zoo veel mogelijk in bedwang te houden, door hun bezigheid te geven, voerde de aartshertog het gros van zijn leger voor Ostende, en zond zevenduizend man af om te beproeven de stad Grave aan de Maas te ontzetten, die door de Hollanders belegerd werd. Toen echter deze afdeeling in Herenthals was aangekomen, vatte zij daar post, en weigerde verder te trekken, ten zij men hen eerst de achterstallige soldij uitbetaalde. De admiraal Mendoza, die hen aanvoerde, verspilde te vergeefs eerst bedreigingen en vervolgens beloften; hij vond geen gehoor. De oproerige regimenten kozen bijzondere aanvoerders, wien zij opdroegen, den generaal een vergelijk voor te slaan, welks eenig beding intusschen in de uitbetaling der achterstallige soldij bestond. Een der aanvoerders was Thomas Viller, wiens kompagnie tot de opstandelingen behoorde. Aanvankelijk had hem de gedachte bezield zich op Mendoza te wreken. Maar op het oogenblik toen hij zijne wenschen derzelver vervulling nabij zag, verhief zich de stem van zijn geweten, en zijn gevoel als eerlijk mensch en pligtschuldig soldaat ontwaakte plotseling. Ofschoon hij de onregtvaardigheid diep gevoelde, waarmede men de soldaten behandelde, zoo billijkte hij geenszins het oproer, en toen hij besloot met den admiraal te onderhandelen, meende hij niet de rol van eenen rebel, maar van bemiddelaar op zich te nemen.

Toen de afgevaardigden der regimenten in het kwartier des generaals werden binnengeleid, wilde het toeval dat de ritmeester du Terrail zich juist bij den bevelhebber bevond. Thomas gevoelde zich bij zijn gezigt als door den bliksem getroffen.

— Wat wilt gij van mij? vroeg Mendoza den door de soldaten gekozene aanvoerders.

— Generaal, wij verlangen herstel van een onregt, antwoordde Thomas Viller op eerbiedigen toon.

— De admiraal zag hem strak, met eenen verachtelijken blik aan, en zeide tot de mede-afgevaardigden des ritmeesters, terwijl hij met zijnen ijzeren handschoen op dezen wees:

— Mijne heeren, zoo lang die mensch zich onder u bevindt, kan ik u geen gehoor geven.

— Generaal, ik ben een der verkozene aanvoerders van het leger, antwoordde Thomas, zijne bedaardheid te verliezen, en kom hier om eene vredzame zending te vervullen; zulke ene zending verdient geene bedreigingen.

— Neen, zekerlijk minder dan den kerker van het slot te Gent, hernam de admiraal, hem woedende blikken toewerpende.

Een oogenblik heerschte er eene gedwongen stilte in de vergadering.

— Ik geloof namelijk, voegde Mendoza er bij, dat gij lust hebt daarheen terug te keeren.

— Zoo weinig lust als mogelijk, generaal, zeide Thomas, met dezelfde onwankelbare kalmte. Daar gij echter weigert de afgevaardigden in mijne tegenwoordigheid te hooren, zal ik mij voor ditmaal verwijderen, en laat het mijnen mede-aanvoerders over, met u tot eene bemiddeling te komen. Moge het u behagen, mijn heer, u met hen te verstaan.

Hierop verwijderde hij zich langzaam, terwijl zoowel zijn blik als zijne trotsche houding eenen algemeenen indruk verwekten.

Zoo geheel zonder reden en zoo diep beleedigd, gevoelde de ritmeester zich tot op den grond van zijn hart gekrenkt, en eene wraakzuchtige gedachte welde in zijn ziel op. De kiem daartoe was reeds bij hem verborgen geweest, en was gevoed door den haat dien Mendoza bij hem had opgewekt, door hem in de Gentsche citadel gevangen te zetten. Kokende van woede keerde hij in zijn kwartier terug.

— Welnu, ritmeester, wat heeft de generaal gezegd? vroegen de hem te gemoet stroomende Walen.

— Hij heeft gezegd, dat hij in mijne tegenwoordigheid de verkozene aanvoerders geen gehoor wilde geven.

— Hij weigert dus onze grieven te herstellen.

— Daarover kan ik niets zeggen. Hij heeft mij smadelijk weggezonden, en gezegd, dat hij aan geen voorstel het oor wilde leenen, zoo lang ik tegenwoordig was.

— Weg met den Spanjaard! schreeuwde hierop een der omstaande soldaten, en vijfhonderd anderen herhaalden dien kreet.

— Dood aan den vreemdeling! voegde eene andere stem er bij. En als eene echo herhaalden dit alle overigen.

Een vreesselijk rumoer ontstond er in de rijen der Walen. Thomas gedroeg zich in het eerst bedaard en onverschillig, als om door zijn zwijgen de bedreigingen en kreten van den haat, die ieder oogenblik onder zijne soldaten meer en meer toenamen, nog meer aan te vuren. Toen hij zag dat de grondstof tot ontevredenheid in de harten zijner soldaten in genoegzame gisting geraakt was, trok hij de sabel, zwaaide die door de lucht, en vroeg: — Kameraden, wie wil mij volgen?

— Wij allen, schreeuwden de soldaten.

— Welaan dan, laat ons terstond opbreken, sprak de ritmeester, en God geleide ons.

Naauwelijks had hij deze woorden gesproken, of de trompetters bliezen het sein tot opzitten, en het Waalsche regiment trok in digt geslotene colonnes uit zijne kwartieren. Het geheele leger geraakte terstond in beweging. Geheele compagniën verlieten hunne aanvoerders en schaarden zich onder het bevel van Thomas Viller, die de Spaansche vaandels verscheurde en eene groote roode vlag liet planten, om welke zich spoedig twaalfhonderd ruiters en voetknechten verzamelden. Deze geheele troep wendde zich, onder de aanvoering van den koenen Brabander, tegen de stad Hamont.

Toen de admiraal deze beweging vernam, geraakte hij buiten zich zelven van woede.

— Die kettersche duivel zal mij zijn opzet duur betalen, mompelde hij met halfgebroken, heesche stem bij zich zelven, waaruit men zijne echt Spaansche woede kon opmaken.

Terstond ontbood hij den ritmeester du Terrail bij zich, en deelde hem het voorgevallene mede.

— Ritmeester, voegde hij er bij, verzamel terstond de ons trouw geblevene regimenten en houw de bandieten neder.

Een half uur nadat hij dit bevel gegeven had, rukte het legerkorps uit om de afdeeling op den weg naar Hamont te vervolgen.

Thomas en de zijnen trokken in goede orde af, toen zij plotseling op den weg achter zich eene groote stofwolk bemerkten, die hen snel naderde.

— Kamaraden, sprak de ritmeester tot zijne soldaten, omgekeerd; het is Mendoza die daar komt aanrukken.

De troep maakte halt, en werd door hem [illegible] geschaard, zoo dat de infanterie door de [illegible] ruiters gedekt en de kanonnen op den [illegible] waren, die aan de eene zijde door eene [illegible] weide, en aan den anderen kant door [illegible] met diepe sloten doorsneden was [illegible]. Naauwelijks had hij zijne schikkingen genomen [illegible] Spanjaarden begonnen den aanval, die [illegible] slechts met geringe magt ondernomen werd. Maar het geschut naderde steeds meer en meer, en de geweren wisselden hunne schoten reeds op korteren afstand. Spoedig werd het gevecht algemeen.

De opstandelingen werden op de eene zijde terugge-

drongen, uit het gevecht werd een slag, en uit den slag ontstond een moorden. THOMAS en zijne ruiters verrigtten wonderen van dapperheid, zij vochten als leeuwen, en verdedigden zich als wanhopigen. Maar het oogenblik kwam, dat zij voor de overmagt moesten terugwijken, echter niet, vóór dat zij hunne vijanden de overwinning duur hadden doen betalen. Slechts aan vijfhonderd ruiters gelukte het te ontkomen, en hun aanvoerder was de laatste, die het slagveld verliet, nog altijd strijdende, en zich van tijd tot tijd omwendende om op nieuw op de Spanjaarden los te stormen als zij hem te digt bestookten, en rijen van lijken achter zich latende, gelijk de korenhalmen die bij het opslaan van den oogst van den wagen vallen.

De ritmeester THOMAS trok naar de grenzen van het Luiksche gedeelte van Limburg en Braband terug, wierp zich in het gebied van Antwerpen, trok om Turnhout heen, en bereikte gelukkig het slot Hoogstraten, welks garnizoen hem de poorten opende, en zich voor hem verklaarde. *(Vervolg hierna.)*

(Vervolg hierna.)

Correspondentie.

Het artikel betrekkelijk ons ministerie, in het Engelsch ontvangen, zal worden geplaatst. Nadere stukken van dezelfde hand zullen ons aangenaam zijn.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Van 4 tot en met 11 junij.

Gehuwd: A. L. Gresnich met J. H. Brunnenwasser. — J. H. Versteeg met W. S. Grasbosch. — P. M. van Maanen met J. F. Thijssen. — J. van Wouw met P. Kriegboom.

Bevallen: B. Liethof, geb. Ruil, Z. — C. van Ingen, geb. van der Voort, D. — A. B. H. Perebolt, geb. van der Schoot, Z. — G. Gelink, geb. Bosman, D. — M. de Haer, geb. Spekle, Z. — G. Kossink, geb. Buenink, D. — C. Roth, geb. Roelofs, D. — D. Bolsenbroek, weduwe A. J. van Essen, Z. — A. M. Roukens, geb. barones van Haersolte, Z. — H. Bank, geb. Vellen, D. — B. Smit, geb. Büssing, Z. — J. Bugter, geb. Fredriks, Z. — J. H. van Essen, geb. Grades, D.

Overleden: A. Jansen, 1 j. 5 m. — C. Sillenraad, 11 m. — E. Stevens, 1 j. 6 m. — L. J. barones van Voorst tot Voorst, 1 j. 5 m. — A. J. Christiani, 5 m. 6 d. — B. F. Lubbers, 4 m.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: C. de Jonge met M. Eijckelhof.

Bevallen: G. van der Mee, geb. Holterman, D. — A. C. Evekink, geb. Broese, Z. — G. Himpe, geb. Sluiter, Z. — J. Bakker, geb. van den Bovenkamp, D. — G. Schut, geb. Steegeman, Z. — F. van Rheden, geb. Schuurman, Z. — E. Fredriks geb. Pluim, D. — A. M. van Gorkom, geb. van der Veen, Z. — W. Addink, geb. Koekendaal, Z. — P. Anneeze, geb. Kerker, D.

Overleden: J. A. Punt, 12 j. — Doodgeb. Z. van P. Evekink en A. C. Broese. — J. Jonkers, 12 j. — G. J. Scholten, 60 j. — J. G. P. Horddijk, 10 j. — J. G. Poll, wede. van Meijrink, 70 j. — G. G. Jansen, 17 j. — M. P. barones Sloet, 2 j.

TE TIEL:

Gehuwd: Geene.

Bevallen: J. M. Nesbach, geb. Huisman, D. — J. W. Teunissen, geb. Wouters, D. — W. Schoots, geb. van der Wiele, D.

Overleden: Geene.

Advertentiën.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 12 Juni 1 El 8 Palm 8 Duim; gew. 15 Duim; gev. 0 D.

Prijs-Courant der Effecten.

VRIJDAG 11 JUNI.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten $4\frac{1}{2}$ u.
NEDERL., Werk. Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$51\frac{11}{16}$	$5\frac{1}{16}$	$51\frac{11}{16}$
Dito Dito . . » 5 »	$99\frac{13}{16}$	$99\frac{7}{8}$	$99\frac{13}{16}$
Uitgestelde Schuld . . » »			
Kansbiljetten . . . . . . *f*	$24\frac{1}{2}$	$24\frac{11}{16}$	$24\frac{1}{4}$ à $\frac{9}{16}$
Amortisatie-Syndicaat. à $4\frac{1}{2}$ pCt.	$90\frac{3}{4}$	$90\frac{7}{8}$	$90\frac{3}{4}$
Dito Dito . » $3\frac{1}{2}$ »	$74\frac{3}{4}$		
Handelmaatschappij . » $4\frac{1}{2}$ »	$161\frac{1}{4}$	$163\frac{3}{4}$	$161\frac{1}{4}$
Nieuwe Dito . . . » $4\frac{1}{2}$ »			
Nieuwe Dito 1837 . » $4\frac{1}{2}$ »			
Oostindische Leening » 5 »	$97\frac{3}{8}$	$97\frac{7}{16}$	$97\frac{3}{8}$
Spoorweg Haarlem . . »			
Aand. Rijn-Spoorweg . » $4\frac{1}{2}$ »			
FRANKR. Inschrijv. G. B. » 3 »			
SPANJE. Leening *Ardoins* » 5 »	$21\frac{13}{16}$		
Dito onbep. stukk. . » 5 »			
Passive . . . . »			
Deferred . . . . »			
Fransche Uitgestelde »			
PORTUGAL. Oblig. te Lond. » 3 »			
RUSL. *H.&C.* 1798, 1816. » 5 »	$104\frac{3}{4}$		
Dito 1828, 1829 . . » 5 »	$104\frac{1}{4}$		
Dito 1831, 1833 . . . » 5 »			
Oblig. bij *Hope* . . . » 4 »	$87\frac{1}{2}$		
Oblig. te Londen . . . » 5 »			
Dito te Hamburg. . . » 5 »			
Inschrijving in Assign. » 6 »			
Certific. van dito. . . » 6 »			
POLEN. Aandeel. à fl 300 » *f*	$128\frac{3}{4}$		
Dito à fl 500 » »			
OOSTENR. Aand. à fl. 100 » *f*			
Dito à fl 250 . . . . . » »			
Metalliek . . . . » 5 »			
Dito . . . . » 3 »			
Dito . . . . » $2\frac{1}{2}$ »			
BRAZILIE. Dito dito » 5 »	$71\frac{5}{8}$		

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.